

Zájezd turistů z Rychnova nad Kněžnou na zámek Książ

Úvodník

Vážení čtenáři,

hlavní letní turistická sezóna se pomalu chýlí ke konci. Při svých cestách po polském území se stále setkávám se skutečností, že návštěvnost srovnatelných turistických atraktivit, jako jsou například zámky a pevnosti, je na polské straně několikanásobně větší než v Čechách. Například známý zámek Książ u Valbřichu na přelomu července a srpna navštěvovalo až 4 tis. turistů za den. Podobná čísla u českých turistických atraktivit znamenají zcela výjimečně, snad jen u atraktivit jako je například nově otevřená stezka v korunách stromů v Janských Lázních.

Co nám to ukazuje? Je zcela evidentní, že pro české podnikatelské subjekty má polská klientela velký potenciál,

kdy také s postupem času vzrůstají její kvalitativní nároky na poskytované služby. Na druhou stranu jsou naše turistické atraktivity a jejich infrastruktura připraveny na možnost ještě většího přílivu turistů než dnes? Mluvíme ještě o komfortním turistickém ruchu plném odpočinku nebo má podobná přeplněnost opačný, tedy negativní dopad?

Je jasné, že aktuální bezpečnostní situace ve světě nahrává domácímu turistickému ruchu jak v Polsku, tak i v Čechách, a tak jsou dny, kdy i české TOP turistické cíle zažívají dopravní kolapsy, tak jako tomu bylo počátkem července v Peci pod Sněžkou nebo v Janských Lázních. Mohla by se tady pak nabízet šance pro dosud méně navštěvované destinace a regiony, které na tomto mohou vydělat.

Nicméně stojí za zamyšlení a zvážení, co slůvko „vydělat“ znamená v reálné podobě. Zda pak i tyto regiony náhodou neztratí svou ojedinělou a neopakovatelnou tvář klidného místa s vidinou lepší ekonomické prosperity.

Váš Jaroslav Štefek,
sekretář euroregionu

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Webové stránky Euroregionu Glacensis nově nabízejí anketu na regionální produkty a kalendář akcí

Od letošního roku realizuje Euroregion Glacensis tříletý projekt s názvem „Propagace spolupráce v Euroregionu Glacensis“. Aktivitou, která se prolíná celým obdobím projektu, je vydávání zpravodaje. Nyní se vám dostává do rukou již třetí jeho vydání.

Další aktivitou, která je spuštěna od září letošního roku na webových stránkách sdružení je anketa prezentující

regionální produkty za území Euroregionu Glacensis. Na webových stránkách je zveřejněno 25 regionálních prodejců za českou stranu a ve stejném počtu i za polskou část. Anketa bude probíhat do 15.10.2017 a 24 nejúspěšnějších regionálních prodejců (12 za českou a ve stejném počtu za polskou část) bude zveřejněno v kulatém kalendáři na rok 2018.

Nově je na webových stránkách sdružení spuštěn portál – kalendář akcí, kde

návštěvníci naleznou aktuální nabídku kulturních, společenských a sportovních akcí na trávení volného času nejen za českou část pohraničí, ale i z Polska.

Pokud máte zájem o větší propagaci své akce, která svým charakterem naplňuje dopad na druhou stranu hranice, zašlete nám informaci včetně programu v pdf na e-mailovou adresu – info@euro-glacensis.cz a my ji zveřejníme.

Navštivte tedy webové stránky sdružení

www.euro-glacensis.cz

a svým hlasem podpořte výběr nejlepších regionálních produktů.

ROZHOVOR s hejtmanem

Jak hodnotíte aktuální situaci v česko-polských vztazích?

Jsem historik, a tak dobře vím, že česko-polské vztahy nebyly nikdy v minulosti tak bezkonfliktní a srdečné jako v současnosti. Jsme si navzájem skutečnými partnery jak na úrovni celostátní – stačí vzpomenout spolupráci na půdorysu Visegrádské čtyřky – tak i na úrovni regionální a lokální. Právě Královéhradecký kraj a sousední Dolno-slezské vojvodství jsou toho jasným důkazem. Skvělým příkladem jsou ale také vazby, které mají se svými sousedy obce v Orlických horách i jinde v příhraničí. A skutečně myslím sousedy v tom nejpravděpodobnějším a nejryzejším smyslu slova, protože geograficky tam k sobě mají české a polské rodiny mnohem blíže než ke svým příbuzným či známým bydlícím jen o několik kilometrů dál ve vnitrozemí. Místní samosprávy dokáží skvěle využít příležitosti, které jim dávají nejrozličnější evropské dotační programy, nejen ke zlepšování materiální situace svých sídel, ale také ke vzájemnému poznávání a budování přátelských vazeb. Chci, aby v tomto směru, ale i ve všech jiných oblastech byl Královéhradecký kraj pro starostky a starosty spolehlivým a přínosným partnerem.

KHK je v posledních letech úspěšný v čerpání prostředků v programu přeshraniční spolupráce. Co Vás aktuálně čeká v této oblasti?

V programech česko-polské přeshraniční spolupráce byly v regionu Královéhradeckého kraje v součinnosti s polskými partnery úspěšně realizovány již stovky projektů a mikroprojektů s přidělenou evropskou i národní dotací v řádu stovek milionů korun. Do programu se zapojují města, obce, univerzity a další vzdělávací instituce, vědecko-výzkumné instituce, zdravotnická zařízení, hasičské záchranné sbory, neziskové organizace apod.

Úspěšným žadatelem je i samotný Královéhradecký kraj a jím zřízené organizace. V programovém období 2007-2013 byly například realizovány tři silniční projekty v příhraniční oblasti, projekt česko-polského inovačního portálu, projekt Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje. Výstupy projektu Strategie integrované spolupráce česko-polského příhraničí, kde byl Královéhradecký kraj vedoucím partnerem, pomohly vytvořit podmínky pro vznik Evropského seskupení pro územní spolupráci Novum. Realizováno bylo i několik mikroprojektů - Brána k sousedům, Schengenský prostor po 5 letech, 10 let česko-polské spolupráce apod.

Projekty se zapojením Královéhradeckého kraje jsou podporovány i v současném programovém období 2014-2020. Jedná se opět o silniční projekty: Zlepšení dopravní dostupnosti Broumova a kladsko-valbříšského regionu (rekonstrukce silnice Starostín - Meziměstí - Hejtmánkovice a silnice Broumov - Božanov - státní hranice, dotace pro Královéhradecký kraj 153 mil. Kč), Zvýšení dopravní dostupnosti Orlických a Bystřických hor (rekonstrukce silnice Rokytnice - Říčky - Orlické Záhoří, dotace pro Královéhradecký kraj 189 mil. Kč), Zlepšení přeshraniční dostupnosti polsko-českého příhraničí v oblasti Stolových hor (rekonstrukce silnice Bezděkov nad Metují - Machov - Machovská Lhota, státní hranice a silnice Bezděkov, Na Mýtě - Nízká Srbská, dotace pro Královéhradecký kraj 83 mil. Kč). V realizaci jsou i projekty Kulturní a přírodní dědictví pro rozvoj Polsko-českého pohraničí „Společné dědictví“ (dotace pro Královéhradecký kraj 4,8 mil. Kč) a Koncepce rozvoje přeshraniční cykloturistiky v polsko-českém příhraničí (dotace

pro Královéhradecký kraj 1,4 mil. Kč). Královéhradecký kraj je zapojen i do implementace programu a to prostřednictvím projektu Technická pomoc.

Královéhradecký kraj i nadále usiluje o využití všech plánovaných výzev a to nejen v česko-polském přeshraničním programu, ale i v dalších programech cíle Evropská územní spolupráce, v Mezinárodním visegrádském fondu apod.

Jak vnímáte činnost Euroregionu Glacensis na česko-polském pomezí?

V nedávné době jsem navštívil euroregion v jeho rychnovském sídle a seznámil se s náplní jeho činnosti v plné šíři. Myslím, že přínos této formy regionální spolupráce je neocenitelný. Jejich podstatou je totiž pohled, který úmyslně pomíjí mezistátní hranice a dokáže danou geografickou oblast vnímat a uchopit jako celek se všemi specifiky – přírodními, kulturními či historickými. Je totiž potřeba si uvědomit, že oblast na dnešním česko-polském pomezí byla v minulosti, i té relativně nedávné, kontinuálně osídlena převážně německy mluvícím obyvatelstvem. Je tedy pochopitelné, že i přeshraniční vztahy byly mnohem intenzivnější a bezprostřednější než dnes, natož v době poválečné, a my se nyní v podstatě jen snažíme přiblížit tomu, co zde vždycky bylo a lidé na obou stranách rakousko-pruské či později československo-německé hranice to vnímali jako zcela přirozené. V tomto směru samozřejmě nesmíme zapomínat na vše, co přineslo 20. století, a musíme vycházet z dnešní reality. Myslím, že Euroregion Glacensis se svými lidmi přesně tohle dokáže. Umí k dosažení cílů sladit postupy samospráv na všech úrovních v obou státech.

*PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D.,
hejtman Královéhradeckého kraje*

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Co se bude dít v Programu Interreg V-A Česká republika-Polsko během nadcházejících měsíců?

Na čtvrté čtvrtletí letošního roku byla v rámci realizace Programu Interreg V-A Česká republika-Polsko naplánována řada informačních a propagačních aktivit zaměřených na obyvatele a žadatele z pohraničních oblastí.

Do 30. září trvala výzva k předkládání úplných projektových žádostí v rámci PO 2 *Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti*. Více než 100 žadatelů, kteří obdrželi stanoviska Společného sekretariátu k předloženým projektovým záměrům, již zahájilo konzultace ohledně svých návrhů a dopracování projektových koncepcí. Jak pro žadatele, tak pro struktury Programu, se jedná o intenzivní období spolupráce při před-

kládání kompletních a správně vyplněných projektových žádostí. Všem žadatelům doporučujeme využívat instruktážní videa a webináře, které jsou k dispozici na youtube kanálu programu: *Překračujeme hranice Interreg V-A CZ/PL*. Pro všechny programové žadatele jsme připravili instruktáže, které jsou zpracovány

A v říjnu tohoto roku (5.- 6. 10.) Vás zveme na letošní **Výroční akci Programu do Istebné**. Tentokrát se v rámci přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko budete moci kromě konference zaměřené na výsledky implementace Programu zúčastnit také mezinárodního závodu nazvaného **Běh přátelství**.

Chcete mít přehled o událostech v rámci Programu?
Doporučujeme sledovat facebookový profil Programu
www.facebook.com/InterregCZPL/.

na základě dosavadních zkušeností ze spolupráce s žadatelí a mají přispět k minimalizaci chyb a pomoci ve správné přípravě a předložení žádosti se všemi přílohami.

Budete mít rovněž možnost navštívit zajímavá místa realizace přeshraničních projektů. Podrobné informace o konferenci a běhu jsou k dispozici na stránkách Programu www.cz-pl.eu v záložce Novinky. Jste srdečně zváni.

Veřejné konzultace ve Valbřichu

Ve dnech 22. - 23. 8. 2017 se v polském Valbřichu uskutečnily konzultační dny k projektovým záměrům předkládaným do prioritní osy č. 2. Se svými záměry se konzultací účastnili také zástupci Euroregionu Glacensis. V prioritní ose č. 2 s názvem „Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti“ je tradičně velký převis projektů. V této výzvě bylo předloženo celkem 100 projektových záměrů s celkovým požadavkem na dotaci ve výši 120,8 mil. EURO. Alokace pro tuto výzvu je ve výši 23,2 mil. EURO. Zda uspěje i Euroregion Glacensis v této nabité konkurenci, bude známo v únoru následujícího roku.

Říjen je také intenzivním obdobím **pro práci expertů na hodnocení projektů předložených ve 3. a 4. ose Programu**. Na říjen jsou plánovaná dvě setkání Společného panelu expertů. Na základě hodnocení bude vypracován ranking list projektů doporučených k financování. Na 10. zasedání Monitorovacího výboru, které je naplánováno na 22. - 23. listopad, pak budou schváleny další projekty k financování v Programové ose 3 a 4.

Na konec roku plánuje Společný sekretariát Programu Interreg V-A Česká republika-Polsko, který více než 10 let implementuje program přeshraniční spolupráce, uspořádat **mezinárodní hodnotící konferenci k 10. výročí vstupu Polska a České republiky do schengenského prostoru**. Plánovaná akce, která má význam zejména pro pohraniční oblasti, se uskuteční 5. prosince 2017 v Divadle Adama Mickiewice v Těšíně. Program konference a podrobné informace budou k dispozici na stránkách Programu www.cz-pl.eu. Srdečně Vás zveme!

Maciej Molak,
Vedoucí JS

Evropské seskupení pro územní spolupráci NOVUM (ESÚS)

ESÚS NOVUM se na základě požadavku Dolnoslezského vojvodství a 1. náměstka hejtmana Královéhradeckého kraje věnovalo v červenci tohoto roku koordinaci obou stran ve věci přeshraničního vlakového spojení. Konkrétně se jedná o vlakové spojení Trutnov – Siedziszlaw a Wałbrzych – Adršpach.

oslovil zástupce ESÚS, aby zprostředkovali schůzku s odpovědným členem rady Dolnoslezského vojvodství panem Jerzym Michalakem. Pan náměstek se chtěl se svým partnerem osobně seznámit a mimo jiné projednat problematiku výše uvedených vlakových spojů.

spojů a také na tom, který dopravce bude zajišťovat vlastní dopravu. Na trati Trutnov – Siedziszlaw by měl dopravu zajišťovat český dopravce se svými vlakovými soupravami, na trati Wałbrzych – Adršpach potom polský dopravce. Oba spoje by měly již být uvedeny v novém jízdním řádu, který bude platit od prosince tohoto roku.

Již mnoho let je v provozu vlakové spojení Jelení Hora – Trutnov. Tento vlak jezdí každoročně v turistické sezóně, tj. červen – září a je zajištěn polskou vlakovou soupravou. Polská strana má již několik let eminentní zájem zavést podobné vlakové spojení na trati Wałbrzych – Adršpach. Tato problematika byla projednávána již na pracovní skupině „doprava“ ESÚS NOVUM, proběhlo několik jednání mezi zástupci odpovědných odborů obou úřadů, ale stále nebylo přijato konečné rozhodnutí.

Se zájmem polské strany byl seznámen 1. náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje Mgr. Martin Červíček, který posléze

21. července se v Náchodě uskutečnilo první setkání obou pánů, na kterém se oba navzájem seznámili se svojí gescí jak v Královéhradeckém kraji, tak i v Dolnoslezském vojvodství a mimo jiné bylo dohodnuto, že je skutečným zájmem obou partnerů pokusit se zajistit od příští turistické sezóny provoz obou vlakových spojů. Hned v následujícím týdnu 27. července se v sídle Dolnoslezských železnic v Legnici sešli zástupci odboru dopravy Královéhradeckého kraje, českého dopravce společnosti GW Train a odboru dopravy Dolnoslezského vojvodství a polského dopravce Dolnoslezské železnice. Výsledkem tohoto setkání byla dohoda na jízdních řádech obou vlakových

Touto dohodou dojde k výraznému zlepšení podmínek pro dopravu turistů a návštěvníků obou destinací a tím i dalšímu rozvoji turistického ruchu v pohraničí. Oba vlakové spoje jsou plánovány s návazností na vnitrostátní dopravu jak v Čechách, tak i v Polsku, takže by se do Adršpachu měli tímto způsobem dostat obyvatelé nejen Wałbrzychu, ale i Kłodzka a Wrocławu a spoje do Trutnova budou mít návaznost na spoje směr Jelení Hora a Wałbrzych, na české straně by měly tyto spoje navazovat např. na spojení do Hradce Králové a Prahy.

*Miroslav Vlasák,
zástupce ředitele ESÚS NOVUM*

Česko-polské dobíjení

V březnu letošního roku město Duszniki-Zdrój získalo společně s Náchodem dotaci na realizaci inovačního mikroprojektu s názvem „Czesko-polskie doładowanie/Česko-polské dobíjení” v rámci Programu Interreg V-A Česká republika - Polsko v prioritní ose 2: Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti.

Realizace mikroprojektu probíhá de facto od okamžiku podepsání smlouvy o dotaci, tj. od 29. března 2017, ale úzká spolupráce partnerů začala již mnohem dříve – od upřesnění náplně projektu, přes podepsání dohody o spolupráci až po jeho přípravu. Byl sestaven společný projektový tým, který dohlíží na realizaci jednotlivých klíčových aktivit projektu na obou stranách hranice. K realizaci projektu vedly společné přeshraniční problémy, zejména nepříznivá geolokalizace a reliéf terénu, které mají přímý dopad na prodloužení času na poskytnutí první pomoci od přivolání zdravotnické záchranné služby. Kromě toho také chybí profesionální servis a přístup ke

Celkové výdaje mikroprojektu činí 64.478,44 EUR (na polské straně – 31.985,00 EUR; na české straně – 32.493,44 EUR), z toho je dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj: 54.460,12 EUR.

Realizace projektu potrvá do 31. prosince 2017.

specializovaným nástrojům na opravy kol, kolečkových lyží atd. Tento požadavek vyplynul z nárůstu počtu osob, které se pohybují po turistických trasách se sportovním vybavením. To vše má negativní dopad na bezpečnost na trasách v regionu a tím i na jejich oblíbenost.

Aby zvýšili pocit bezpečí na turistických trasách v příhraničí, namontovali oba partneři v turisticky strategických místech samoobslužné opravy kol (čtyři v Dusznikách-Zdroji a čtyři v Náchodě), což napomůže usnadnit případné opravy sportovního vybavení přímo na místě. Za účelem urychlení času a zlepšení účinnosti první zdravotnické pomoci byly pořízeny automatické externí defibrilátory (4 ks v Dusznikách-Zdroji a 7 ks v Náchodě). Defibrilátor (AED) je velmi jednoduchý pro použití – sám napovídá, co je třeba udělat, a proto ho může použít každý. Zařízení automaticky pacienta vyšetřuje, a pokud není potřeba, nezafunguje, a proto nemůže nikomu uškodit. Doufáme, že nikdy nebude potřeba jej použít.

V důsledku popsaných aktivit dojde ke zvýšení pocitu bezpečí, region se bude těšit většímu zájmu návštěvníků z Polska a České republiky a to umožní lepší poznávání turistických a kulturních hodnot regionu.

V rámci projektu proběhne i široká propagační akce. Bude vydána společná informační brožura ve dvou jazycích s informacemi o regionu, turistických zajímavostech příhraničního území a bezpečnosti na turistických trasách. Kromě brožury budou pořízeny propagační předměty, včetně hrníčků, cyklistických triček a sad k opravě kol, které budou distribuovány v informačních centrech obou projektových partnerů a během sportovních akcí, turistických jízd a pikniků.

Cílovou skupinou projektu jsou občané České republiky a Polska, návštěvníci regionu a také zde žijící obyvatelé. Projekt ve velké míře cílí na osoby provozující sport a aktivní turistiku.

Karolina Wołoszyn
manažer projektu

RUBRIKA

Členská základna se rozšiřuje – představujeme nové členy

Obec Nahořany

Rád bych vám představil naši obec Nahořany. Dominantou obce je historická brána z období třicetileté války, na kterou jsou naši občané náležitě pyšní. Jednotlivé části správního celku Nahořan se skládají z obcí Nahořany, Dolsko, Městec, Lhota u Nahořan a Doubravice.

Obec se nachází poblíž Nového Města nad Metují, pod úpatím Orlických hor v bezprostřední blízkosti vodní nádrže Rozkoš. První písemná zmínka o obci Nahořany je z roku 1415, tedy v roce 2015 jsme slavili 600 let a musím říci, že oslavy byly opravdu veliké. Obec Nahořany je zemědělská obec a zemědělská výroba vytváří ráz a charakter okolní krajiny. Naše katastrální území má celkem 1 160 ha. V našich obcích žije necelých 560 obyvatel, ale díky výstavbě nových domů je v posledních letech znatelný nárůst obyvatel.

Rád bych představil naše spolky. Nejstarším a nejpočetnějším spolkem v obci je Sbor dobrovolných hasičů, který byl založen 10. 2. 1878 a v současné době má 85 členů. Mezi velice přínosné aktivity patří výchova nové generace mladých hasičů. Naše děti se umísťují na

předních místech v okrese Náchod. Zásahová jednotka má 18 členů a je připravena pomáhat našim občanům v nouzi po celý rok 24 hodin denně. Hasiči odpracovali v minulém roce na 1 200 brigádnických hodin a více jak 45 % odpracovali pro naši obec. Suplují v obci technické služby a všichni si jsou jejich práce náležitě vědomi a jsme jim za ni vděční. Mimo brigádnické hodiny uspořádali 8 sportovně kulturních akcí pro místní občany a nejen pro ně. Sboru byla v roce 2009 předána zrekonstruovaná hasičská zbrojnice a v roce 2016 zakoupena cisterna Tatra CAS. Naši hasiči patří mezi nejlepší v novoměstském okrsku

a velmi se jim daří propagovat naši obec v okolí. Další spolek je Myslivecký spolek Nahořany.

V současné době má 19 členů a hlavní náplní činnosti je výkon práva myslivosti, chov a lov zvěře. Každoročně pořádají 2 akce pro veřejnost a těmi jsou zvěřinové hody a v létě již tradiční Myslivecký den na střešnici u řeky Metuje. Obě tyto akce jsou veřejností velmi hojně navštěvovány.

Nesmíme zapomenout na TJ Nahořany, jejíž historie sahá do roku 1972, kdy byla tato organizace založena. Sportovci vlastní sportovní areál ve Lhotě u Nahořan, ve kterém jsou vybudovány 4 tenisové kurty. V roce 2016 byla sportovcům předána zbrusu nová budova sociálního zázemí se šatnami a klubovnou. Investorem byla obec Nahořany. TJ Nahořany má v současné době 52 členů. Sportovci naší obec reprezentují na sportovních utkáních i za hranicemi okresu jak v tenise, tak i v ledním hokeji.

Nejmladší spolek v naší obci je Spolek žen Nahořany. Byl založen počátkem roku 2016 a za svůj cíl si klade především práci s dětmi a kulturu v obci, za což jsme velmi vděční. Spolek má 38 členek a jeho aktivita je velmi významná. Mezi velmi úspěšné akce v minulém roce patřilo pálení čarodějnic, cyklistická soutěž Nahořanský lvíček, loutková divadla pro děti, návštěva divadla v Hradci Králové či karneval. Veškeré aktivity spolku jsou pořádány za finanční podpory obce Nahořany.

Těsně spjatý se životem jsou samozřejmě i naše základní a mateřská škola, které úzce spolupracují nejen s rodiči dětí, ale i se spolkem žen. Zřizovatelem ZŠ a MŠ je obec Nahořany a v současné době školu navštěvuje 21 dětí a školku 24 dětí.

V roce 2015 proběhla rekonstrukce prodejny a byl vybrán nový nájemce – společnost COOP. S touto změnou jsme velmi spokojeni. V budově, která je ve vlastnictví obce Nahořany, byla v roce 2016 zřízena pošta prostřednictvím programu Partner. Občané jsou po prvotních obavách s touto službou spokojeni a jako pozitivní jevíme to, že pokud je otevřena prodejna, je v podstatě otevřena i pošta, tedy i v sobotu.

V roce 2013 byla obec Nahořany investorem kulturního domu s hostincem. Kapacita této budovy je bezmála 200 míst. Obec je dále

vlastníkem budovy obecního úřadu, bytového domu, ve kterém pronajímá 5 bytových jednotek.

Obec je členem Svazku obcí Metuje, Dobrovolného svazku Region Novoměstsko a členem Euroregionu Glacensis od roku 2015. Velmi dobrou příhraniční spolupráci jsme započali s Gminou Bystrzyca Kłodzka a především s obcí Idzikow. Tato spolupráce se velmi dobře rozvíjí mezi našimi hasiči a Základní školou v Nahořanech.

Obec si v rámci spolku Euroregion Glacensis podala žádost o spolufinancování projektu vybudování Infocentra v obci Lhota u Nahořan. Tento projekt je především připraven pro cykloturistiku, která je v okolí vodní nádrže Rozkoš velmi rozšířená. Cyklistům z Čech i Polska v budově bývalého národního výboru chceme nabídnout jak sociální zázemí, tak informace o okolí, možnost posezení či dobítí elektrokol. Budeme doufat, že celý projekt dopadne dobře a nabídne turistům důstojné zázemí.

Jistě bych mohl informovat i o dalších projektech, které realizujeme či připravujeme, ale to by mi umožněný prostor nestačil, a proto mi závěrem nezbyvá, než Vás, čtenáře, pozvat k nám do Nahořan a našich obcí a ať to bude pěšky, na kole či vozem, rádi Vás u nás vždy přivítáme.

*Josef Hlávko,
starosta obce Nahořany*

Kalendář akcí na Hradecku říjen – prosinec 2017

Říjen 2017	9. 10. 2017 · Hradecký půlmaraton a maraton Hradec Králové · Hradec Králové · www.sportvisio.cz
	10. - 14. 10. 2017 · Jazz jde městem / Jazz Goes to Town · Hradec Králové · www.jggt.cz
	14. - 15. 10. 2017 · Archeologické dny · Archeopark Věstary · www.archeoparkvestary.cz
	24. 10. – 2. 11. 2017 · Hudební fórum Hradec Králové · Filharmonie Hradec Králové · www.fhk.cz
	26. – 27. 10. 2017 · Podzimní prázdniny v muzeu · Hradec Králové · www.muzeumhk.cz
Listopad 2017	11. 11. 2017 · Martinské trhy · Adalbertinum Hradec Králové · www.adalbertinum.cz
	11. 11. 2017 · Vítání sv. Martina na bílém koni · Hoříněves · www.horineves.cz
	11. 11. 2017 · Příjezd Martina na bílém koni pod Bílou věž · Hradec Králové · www.hradeckralove.org
	24. - 26. 11. 2017 · XXVIII. Muzejní adventní trh · Muzeum Hradec Králové · www.muzeumhk.cz
Prosinec 2017	25. 11. – 10. 12. 2017 · Vánoce na Hrádku u Nechanic · Hrádek u Nechanic · www.hradekunechanic.cz
	2. 12. 2017 · Malý advent na statku · Šrámkův statek, Piletice · www.sramkuvstatek.cz · www.adalbertinum.cz
	9. – 10. 12. 2017 · Vánoce ve skanzenu · Podorlický skanzen Krňovice · www.krnovice.cz
	9. – 17. 12. 2017 · Vánoční trhy · Masarykovo náměstí, Hradec Králové · www.adalbertinum.cz
	10. 12. 2017 · Vánoce letem světem · Zámek Karlova Koruna, Chlumec nad Cidlinou · www.karlovakoruna-zamek.cz
	16. 12. 2017 · Betlémské trhy · Masarykovo náměstí, Třebechovice pod Orebem · www.betlem.cz
	25. 12. 2017 · Varhanní koncert · Městská hudební síň, Hradec Králové · www.adalbertinum.cz

TIPY NA AKTIVNÍ VÍKEND V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI

Spojte víkendový pobyt s poznáním města s jedním výletem na kole po okolí ...

Nové Město nad Metují / Malebné město nad Metují

Jako v pohádce si budete připadat na renesančním náměstí v Novém Městě nad Metují.

Můžete se projít městskou památkovou rezervací uličkami po tzv. Zadomí – s vyhlídkami do hlubokých zalesněných údolí Metuje, obdivovat opukové hradby a historickou část města nebo si jen posedět v jedné z předzahrádek několika restaurací, cukráren a kaváren v podloubí Husova náměstí. Děti potěší sochy trpaslíků před zámek nebo možnost uspořádat si piknik v zámecké zahradě.

Údolím Metuje do Pekla

Okružní trasa, která začíná i končí v centru Nového Města nad Metují, vás provede přírodní rezervací Peklo, většinou po zpevněných komunikacích, ale není vhodná pro malé děti. Z údolí řeky Metuje vystoupáte až k cíli výletu – rozhledně na Sendražském kopci – Vartě, kde se můžete pokochat špičkovým výhledem na Orlické hory.

1. DEN • PRAKTICKÉ INFORMACE

DOPRAVA

– pohodlně vlaky z Náchoda a Týniště nad Orlicí

UBYTOVÁNÍ

– penzion Na Hradčanech s možností zapůjčení elektrokol a úschovnou kol, zámek rodiny Bartoň-Dobenín, chatová osada „U Koupaliště“

INFOCENTRA

– Městské informační centrum Nové Město nad Metují

ZAJÍMAVOSTI

– zámek Nové Město nad Metují s možností pikniku v zámecké zahradě, Jurkovičův krytý dřevěný most, Městské muzeum v Novém Městě nad Metují, Galerie Zázvorka, Klosova, Juránkova a Dvořáčkova vyhlídka

2. DEN • PRAKTICKÉ INFORMACE

OBTÍŽNOST – 3 (těžká) • **DÉLKA** – 35 km
NASTOUPANÉ METRY – 807

VHODNÉ KOLO – krosové/trekingové, horské
DOPORUČENÁ PŘEPRAVA DĚTÍ – sedačka, dětské kolo

DOPRAVA – železniční stanice Nové Město nad Metují

ZAJÍMAVOSTI

– Peklo, zřícenina hradu Frymburk, poutní místo Rokole, dřevěný kostel sv. Jana Křtitele ve Slavoňově, rozhledna Sendraž, Obůrky v Klopotovském údolí

DOPORUČENÉ MAPY

SHOCart 1 : 52 000, Kladské pomezí a Podorlicko, 114 – Královéhradecko, 116 – Orlické hory, Góry Stolowe

Malebné město nad Metují

Po stopách veliké bitvy u Hradce Králové

**Detailní informace ke stažení na
www.ceskojede.cz > cyklotipy v Královéhradeckém kraji**

ČESKO JEDE

Hradec Králové / Ze Salonu republiky po stopách bitvy, jež změnila Evropu

Za svou přezdívku „Salon republiky“ vděčí Hradec Králové dvěma nadaným architektům Janu Kotěrovi a jeho žákovi Josefu Gočárovi. V nádherném prostředí „města cyklistů“ můžete strávit celý den na trase, která vás provede od nádraží po celém městě se zastávkami pro celou rodinu.

A pokud se již nabažíte tohoto krásného místa, dýchajícího dávnou i ne příliš vzdálenou minulostí, můžete se s námi vydat na cykloputování po stopách bitvy, jež změnila Evropu.

Po stopách veliké bitvy u Hradce Králové

Druhý den se můžete vydat na okružní trasu, která připomíná největší bitvu na českém území z roku 1866. Většina trasy vede po zpevněných komunikacích III. třídy a polních cestách a je vhodnější spíše pro starší děti. Na trase vás mimo jiné čeká naučná stezka „Bitva u Hradce Králové“ (též nazývána jako bitva na Chlumu či u Sadové), památníky bitvy, památné stromy, les Svíb, rodný dům Václava Hanky, vojenský hřbitov i hlavní cíl naší cesty – rozhledna a Památník bitvy z roku 1866 na Chlumu.

1. DEN • PRAKTICKÉ INFORMACE

DOPRAVA – osobními vlaky

z Prahy, Pardubic, Náchoda, Trutnova, Liberce i Chocně

UBYTOVÁNÍ S CERTIFIKACÍ CYKLISTÉ VÍTÁNÍ

– hotel Vacek „Pod Věží“, restaurace a penzion Zděná Bouda, Autocamp Stříbrný rybník

PARKOVÁNÍ KOL, ÚSCHOVA

– BikeTower Riegrovo náměstí, BikeTower Futurum

INFOCENTRA

– Infocentrum Hradec Králové, TIC Velké náměstí, TIC Hlavní nádraží

ZAJÍMAVOSTI

– Bílá věž, katedrála sv. Ducha, Muzeum východních Čech, Labské kolesové parníčky, turistický vláček, dětská železnice, aquacentrum, malá vodní elektrárna Hučák, Labyrint Divadla Drak, hvězdárna a planetárium, rytířské hradiště, Muzeum Petrof, obří akvárium, Panenkárium, Tongo

SPORTOVNÍ VYŽITÍ

– Stříbrný rybník, koupaliště Flošna, golf, cyklo a in-line – okruh městskými lesy

2. DEN • PRAKTICKÉ INFORMACE

OBTÍŽNOST – 2 (lehká až středně náročná)

DÉLKA – 42 km

NASTOUPANÉ METRY – 344

VHODNÉ KOLO – krosové/trekingové, horské

DOPORUČENÁ PŘEPRAVA DĚTÍ – sedačka, dětské kolo

DOPRAVA – železniční stanice - Hradec Králové hlavní nádraží, Předměřice n. Labem, Ločenice, Věstary a železniční zastávka – Sadová, Dohalice, Dlouhé Dvory

ZAJÍMAVOSTI

– Archeopark pravěku Věstary, Muzeum bojiště na Chlumu, rozhledna Chlum, les Svíb – Alej mrtvých, rodný dům Václava Hanky

DOPORUČENÉ MAPY

– SHOCart 1 : 12 000, 1 : 100 000, turistické mapy a cyklomapy města a městských lesů, Kartografie 1 : 70 000 č. 06, 1 : 100 000 č. 09

Sdružení obcí Orlicko

ORLICKO

Sdružení obcí Orlicko v roce 2017 slaví 25. výročí svého založení, v současné době má 29 členů z řad měst a obcí regionu. Prvním impulsem k založení formálního uskupení obcí byla v roce 1992 potřeba koordinovaného řešení ekologických zátěží v krajině při horních tocích Tiché a Divoké Orlice formou úzké spolupráce obcí a měst s novými managementy podniků, jejichž předcházející výrobní činnost byla primární příčinou poškození životního prostředí.

Důležitým obdobím v historii spolupráce obcí v regionu Orlicka jsou roky 2001 a 2002. Dochází k zásadní změně v systému veřejné správy. Díky ukončení činnosti okresních úřadů došlo k dalšímu posílení pravomocí svazků obcí při řízení regionálního rozvoje, díky zařazení Orlicka do Pardubického kraje pak došlo k posílení významu tohoto území, které je pro Pardubický kraj kvůli svému podhorskému charakteru tak jedinečné. Rok 2001 je také rokem počátku široké spolupráce se sousedním Kladským okresem, jejímž výsledkem byly nejen každoročně pořádané Konference Orlicko-Kladsko, ale také celá řada projektů realizovaných na podporu cestovního ruchu a na podporu zlepšení života v česko-polském pohraničí. Vedle Powiatu (okresu) Kladsko, spolupracuje Sdružení obcí Orlicko také s gminou (městem) Mezilesí a v posledních

letech rovněž velmi intenzivně se Svazkem gmin Kladské země.

Nový rozměr dostává činnost Orlicka po přijetí České republiky do Evropské unie, kdy Orlicko dostává šanci získávat finanční prostředky pro realizaci projektů k naplnění cílů svého strategického rozvoje. Orlicko tuto šanci využívá a s využitím prostředků jak Evropské unie, tak rozpočtu České republiky a Pardubického kraje realizuje řadu projektů, které jsou důležité pro rozvoj udržitelného života v regionu Orlicka a současně mají významný přeshraniční dopad do sousedního polského Kladska. V rámci cestovního ruchu stojí Orlicko při zrodu významných projektů na podporu rozvoje

potenciálu cestovního ruchu, když k nejvýznamnějším patří projekt Cyklotrasy Orlicka nebo projekty Na běžkách Orlickem, či projekt Běžkování v turistické destinaci Králický Sněžník-Snieznik-Gory Bialskie, které nabízí obyvatelům a návštěvníkům Orlicka a Kladska stovky kilometrů strojově upravených stop včetně zázemí na Červenovodském sedle. V oblasti cestovního ruchu stojí Orlicko také za řadou marketingových aktivit, jež postupně vedou k posilování pozice Orlicka i celého česko-polského pohraničí jako významné turistické destinace.

Sdružení obcí Orlicko hraje významnou roli při rozvoji dopravy a podpoře dopravní obslužnosti. Je spoluorganizátorem systému

Sdružení obcí Orlicko slaví 25. výročí

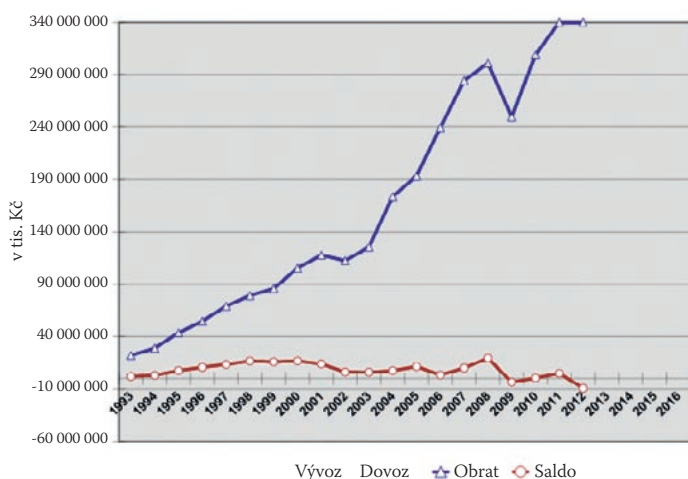
cyklobusů a skibusů v rámci Orlických hor a Králického Sněžníku, je také investorem výstavby cyklostezek na svém území. V roce 2010 tak byla za významné podpory Evropské unie a státního rozpočtu vybudována cyklostezka Žamberk-Letohrad a v roce 2012 cyklostezka Červená Voda-Králický. V současné době jsou připravovány další projekty cyklostezek propojující Žamberk a Letohrad s Pastvinskou přehradou, Žamberk s Rokytnicí v Orlických horách a také projekt cyklostezky z Letohradu do Králík, umožňující napojení do Polska.

Základní charakteristiky a aktuální vývoj obchodu mezi Českou republikou a Polskem

Vzájemný obchod mezi Českou republikou a Polskem od roku 1993 (údaje v tis. jednotek)

	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	Kč	poř.	Index	Kč	poř.	Index	Kč	poř.	Index	Kč
1993	11 947 273	7.	-	10 006 994	10.	-	21 954 267	8.	-	1 940 279
1994	15 898 692	5.	133,1	12 887 810	10.	128,8	28 786 502	8.	131,1	3 010 882
1995	25 497 042	4.	160,4	18 079 130	9.	140,3	43 576 172	6.	151,4	7 417 912
1996	32 632 065	4.	128,0	22 014 509	9.	121,8	54 646 574	6.	125,4	10 617 556
1997	41 160 281	4.	126,1	27 830 410	9.	126,4	68 990 691	6.	126,2	13 329 871
1998	47 821 470	4.	116,2	31 276 521	9.	112,4	79 097 991	5.	114,7	16 544 949
1999	50 756 287	4.	106,1	35 015 588	9.	112,0	85 771 875	5.	108,4	15 740 699
2000	60 898 285	4.	120,0	44 332 172	9.	126,6	105 230 457	6.	122,7	16 566 113
2001	65 788 218	5.	108,0	52 014 688	9.	117,3	117 802 906	7.	111,9	13 773 530
2002	59 207 620	5.	90,0	53 176 446	8.	102,2	112 384 066	7.	95,4	6 031 174
2003	65 673 015	5.	110,9	59 809 231	8.	112,5	125 482 246	6.	111,7	5 863 784
2004	90 426 390	4.	137,7	83 113 388	5.	139,0	173 539 778	4.	138,3	7 313 002
2005	102 341 418	4.	113,2	90 999 588	5.	109,5	193 341 006	3.	111,4	11 341 830
2006	121 387 421	3.	118,6	118 043 336	4.	129,7	239 430 757	3.	123,8	3 344 085
2007	147 054 403	3.	121,1	137 150 246	3.	116,2	284 204 649	3.	118,7	9 904 157
2008	160 103 904	3.	108,9	140 796 176	4.	102,7	300 900 080	3.	105,9	19 307 728
2009	123 064 482	3.	76,9	126 644 134	3.	89,9	249 708 616	3.	83,0	-3 579 652
2010	154 643 502	3.	125,7	154 241 344	3.	121,8	308 884 846	4.	123,7	402 158
2011	181 474 996	3.	117,4	176 663 859	3.	114,5	358 138 855	4.	115,9	4 811 137
2012	187 114 681	3.	103,1	196 377 307	3.	111,2	383 491 988	3.	107,1	-9 262 626
2013	190 435 696	3.	101,8	212 005 127	3.	108,0	402 440 823	3.	104,9	-21 569 431
2014	217 113 711	3.	114,0	248 355 801	3.	117,1	465 469 512	3.	115,7	-31 242 090
2015	227 941 668	3.	105,0	275 619 938	3.	111,0	503 561 606	4.	108,2	-47 678 270
2016	228 999 942	3.	100,5	287 994 921	3.	104,5	516 994 863	2.	102,7	-58 994 979
1-6/2016	114 908 701	3.		147 162 392	3.		262 071 093	2.		-32 253 691
1-6/2017	128 029 441	3.	111,4	147 384 932	3.	100,2	275 414 373	2.	105,1	-19 355 491

Polská republika je naším tradičním obchodním a hospodářským partnerem. Polsko je součástí jednotného vnitřního trhu v rámci svého členství v Evropské unii od roku 2004. Podílí se také na úzké spolupráci v rámci Visegrádské skupiny. Výše uvedená tabulka a graf dokumentují v podstatě nepřetržitý růstový trend (s výjimkou krizového období 2009) a postupné upevňování pozice Polska mezi našimi nejvýznamnějšími obchodními partnery.

Polsko si udržuje na tomto žebříčku od roku 2006 nepřetržitě 3. místo podle dosaženého obrátu, vývozu (v obou případech za SRN a Slovenskem) i dovozu (za SRN a Čínou).

K absolutnímu poklesu došlo pouze v roce 2009 v důsledku hospodářské krize – náš vývoz do Polska se snížil o 23 % a dovoz o 10 %. V průběhu roku 2011 již byla překonána předkrizová hodnotová úroveň našeho exportu do Polska, což nelze – vzhledem k hloubce jeho propadu – u tak významného obchodního partnera hodnotit jinak než velmi pozitivně. Obchodní obrát v tomto roce přesáhl 358 mld. CZK při kladném saldu obchodní bilance. Připomínám, že obchodní bilance je v zahraničním obchodě termín, který představuje rozdíl mezi vývozem a dovozem.

Za rok 2012 tempo růstu našeho exportu do Polska v meziročním srovnání výrazně pokleslo. Naproti tomu polský dovoz v tomto roce vzrostl o více než 11 %. V důsledku takto rozdílného vývoje se dostala naše obchodní bilance do pasiva. V průběhu let 2013, 2014 a 2015 pokračuje růstová tendence vzájemného obrátu při nižším tempu růstu vývozu než dovozu.

Údaje za rok 2016 potvrzují rozdílnou tendenci růstu vývozu a dovozu, kdy český vývoz vykazuje pouze nepatrný nárůst a index růstu dovozu

dosáhl úrovně 104,5. Tímto vývojem se dále prohloubilo pasivum obchodní bilance. Obrat vzájemného obchodu však nadále vzrůstal.

Díky tomu se Polsko podle dosaženého obratu posunulo v průběhu roku 2016 na druhé místo za Německo. Důvodem je skutečnost, že obchod se Slovenskem vykázal za sledované období pokles a Polsko ho díky růstu vzájemného obchodního obratu v pořadí našich nejvýznamnějších obchodních partnerů předstihlo. Druhá pozice Polska byla potvrzena jak údaji ke konci roku 2016, tak i údaji za 1. pololetí 2017.

Data za leden - červen 2017 naznačují v meziročním srovnání značné zlepšení situace v našem vývozu a stagnaci dovozu, což má za důsledek snížení pasiva obchodní bilance v meziročním srovnání.

Které jsou nejvýznamnější obchodovatelné položky vzájemného obchodu s Polskem?

Z hlediska statistiky lze na zahraniční obchod aplikovat více druhů klasifikací. V následujících srovnáních budu vycházet ze Standardní mezinárodní klasifikace zboží (zkratka SITC z anglického Standard International Trade Classification). Tato klasifikace může být různě podrobná. Hovoříme pak o jednomístné až pětímístné klasifikaci.

Pro představu čtenáře zmiňme, že v roce 2016 bylo podle této pětímístné nomenklatury evidováno v česko – polské relaci ve vývozu 2511 a v dovozu 2469 položek.

Jako příklad jiného systému můžeme uvést tzv. Harmonizovaný systém (HS) mezinárodní klasifikace zboží. Jeho šestímístný numerický kód v témže roce 2016 zaznamenal v našem exportu 3870 položek a v importu 3825 položek. Podotýkám, že ani uvedená pětímístná SITC ani šestímístná HS klasifikace ještě zdaleka nerozlišují konkrétní

zbožové položky. Ty rozlišuje na základě uvedeného Harmonizovaného systému celní statistika. Jedná se o tzv. Kombinovanou nomenklaturu zboží klasifikace, která se používá v Evropské unii i v České republice, konkrétně její osmimístný numerický kód.

Vraťme se ale k jednomístné SITC - nomenklatuře, která ve formě níže uvedené tabulky poskytuje základní přehled o podílech jednotlivých zbožových tříd v česko – polském obchodu v posledních dvou letech.

SITC	Název	Podíl v %			
		Vývoz 2015	Vývoz 2016	Dovoz 2015	Dovoz 2016
0	Potraviny a živá zvířata	6,7	6,8	11,9	10,9
1	Nápoje a tabák	0,8	0,9	1,6	1,7
2	Suroviny nepoživatelné, bez paliv	3,7	4,1	2,5	2,0
3	Minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály	2,2	2,6	6,3	6,6
4	Živočišné a rostlinné oleje a tuky	2,2	2,0	1,6	1,9
5	Chemikálie	10,8	10,2	9,2	9,8
6	Tržní výrobky tříděné hlavně dle druhu materiálu	25,1	23,0	26,9	25,5
7	Stroje a přepravní zařízení	37,7	40,0	28,7	28,3
8	Různé průmyslové výrobky	10,6	10,3	10,9	13,1
9	Nespecifikováno	0,1	0,1	0,3	0,2
Celkem		100,0	100,0	100,0	100,0

Hovoříme zde o tzv. komoditní struktuře vzájemného obchodu s Polskem. Je zřejmé, že za sledované období je tato komoditní struktura víceméně stabilní.

Jednou z významných oblastí obchodu je automobilový průmysl. Snímek závodu Škoda Auto Kvasiny.

Pokud bychom za poslední dva roky sledovali vzájemný obchod podle dvojmnítných SITC-kódů a vygenerovali 10 TOP položek v exportu a importu, dospěli bychom k následujícím údajům.

Vývoz do Polska dle dvojmnítné nomenklatury SITC

SITC	Název	Rok 2015		Rok 2016	
		podíl v %	pořadí	podíl v %	pořadí
78	Silniční vozidla	14,36	1	16,29	1
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	6,57	2	6,76	2
67	Železo a ocel	6,51	3	6,50	3
89	Různé výrobky, j.n.	5,17	4	5,20	4
69	Kovové výrobky, j.n.	4,97	5	4,64	5
75	Kancelářské stroje a zařízení k automat. zpracování dat	4,32	6	4,21	8
76	Zařízení pro telekomunikace a pro záznam a reprodukci zvuku	4,30	7	4,39	7
74	Stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, j.n.	4,00	8	4,55	6
68	Neželezné kovy	3,65	9	(1,41)	23
64	Papír, lepenka a výrobky z nich	3,03	10	3,08	9
57	Plasty v prvotní formě	(2,91)	11	2,73	10
Celkem Top 10 položek v příslušném roce		56,89		58,35	

Dominující položkou našeho vývozu jsou silniční vozidla. Podíl neželezných kovů se v roce 2016 podstatně snížil. Těchto 10 TOP položek SITC 2 se podílelo v roce 2016 téměř 59 % na celkovém vývozu, což vypovídá o poměrně značné koncentraci vývozu do Polska, která navíc proti roku 2015 – byť nepatrně – dále vzrostla. Sestava TOP 10 vývozních položek je v posledních dvou letech velmi stabilní (pouze 1 přesun).

Dovoz z Polska dle dvojmnítné nomenklatury SITC

SITC	Název	Rok 2015		Rok 2016	
		podíl v %	pořadí	podíl v %	pořadí
78	Silniční vozidla	9,92	1	10,21	1
68	Neželezné kovy	7,96	2	5,96	2
67	Železo a ocel	6,34	3	5,50	7
71	Stroje a zařízení k výrobě energie	5,70	4	5,58	6
77	Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, j.n.	5,54	5	5,68	5
69	Kovové výrobky, j.n.	4,79	6	5,83	3
82	Nábytek a jeho díly	4,74	7	5,79	4
89	Různé výrobky, j.n.	4,16	8	4,81	8
33	Ropa, ropné výrobky a příbuzné materiály	3,20	9	3,64	9
76	Zařízení pro telekomunikace a pro záznam a reprodukci zvuku	2,97	10	(2,58)	11
01	Maso a masné výrobky	(2,69)	12	2,66	10
Celkem Top 10 položek v příslušném roce		55,31		55,66	

Je zřejmé, že mezi TOP 10 položkami v polském vývozu do České republiky tolik „nevyčnávají“ silniční vozidla, i když jsou na prvním místě. K tomu nutno podotknout, že se nejedná pouze o hotové výrobky, ale také jejich součásti. I v dovozu z Polska je patrná značná koncentrace do uvedených zbožových skupin. Za zmínku stojí pokles podílu dovozu železa a oceli a neželezných kovů. Naproti tomu se o cca 1 % zvýšil podíl SITC 69 (kovové výrobky) a SITC 82 (nábytek a jeho díly). Znamená to další navýšení podílu sofistikovanějších výrobků (tedy výrobků s vyšší přidanou hodnotou) ve vzájemném obchodě.

Než přejdu k závěrečné části článku, považuji za potřebné zdůraznit následující skutečnosti:

- Vzájemný obchod s Polskem je z hlediska našeho zahraničního obchodu svým způsobem success story. Se žádnou ze sousedních zemí, které patří mezi naše nejvýznamnější obchodní partnery, nedosáhl obrát vzájemného obchodu od vzniku České republiky v roce 1993 tak vysokého průměrného ročního tempa růstu jako právě s Polskem.
- Hodnota vzájemného zbožového obrátu je vysoká, což vyplývá z pozice Polska mezi našimi obchodními partnery. Jednoduchým výpočtem dospějeme k zajímavému číslu: jestliže v roce 2016 činil objem našeho vývozu do Polska 229 miliard CZK, tak denně pomyslně překročilo česko-polskou hranici směrem do Polska zboží v hodnotě více než 600 milionů CZK a směrem obráceným v hodnotě téměř 800 milionů CZK a to včetně sobot a nedělí.
- S žádnou ze sousedních zemí ani se žádnou ze členských zemí Evropské unie, které patřily v roce 2016 mezi našich 20 nejvýznamnějších obchodních partnerů, neměla Česká republika pasivní saldo obchodní bilance. Samozřejmě je toto pasivum značně vysoké.
- Polsko je – kromě Německa – naším sousedem s rozsáhlou kapacitou ekonomiky, s rozsáhlým vnitřním trhem. Toto konstatování samo o sobě hovoří o potenciální absorpční schopnosti trhu našeho severního souseda. Existuje tedy základní předpoklad možnosti uplatnění našeho zboží právě zde, navíc podpořený geografickou blízkostí polského teritoria. Nelze než apelovat na naše exportéry, aby této možnosti využili v praxi svých exportních politik.

Základní rozbor pasiva obchodní bilance s Polskem

V závěrečné části článku bych rád prezentoval základní rozbor výše uvedeného pasiva naší obchodní bilance ve vztahu k Polsku v letech 2014 – 2016. Následující tabulka vyjadřuje v jednotlivých sloupcích v absolutních hodnotách (v miliardách CZK) rozdíl mezi vývozem a dovozem docílený ve vzájemném obchodě v jednotlivých letech sledovaného období. Šipky naznačují růst či pokles pasiva v jednotlivých zbožových třídách dle jednomítné nomenklatury SITC v těch případech, kde je pasivum generováno, což jsou prakticky všechny zbožové třídy kromě druhé a sedmé.

Období/SITC	Celkem	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2014	-31,2	-13,2	-1,6	-1,2	-8,6	1,6	1,8	-10,9	4	-4,1	-1,4
2015	-46,8	-17,5	-2,5	1,5	-12,3	0,4	-0,6	-16,5	7	-5,9	-0,4
2016	-59,0	-15,8	-2,7	3,5	-12,9	-1,1	-5,0	-20,8	10,1	-14,1	-0,2
Záporná salda	Změna 2015-2014	↑ 15,6	↑ 4,3	↑ 0,9	2,7	↑ 3,7	↑ 1,2	↑ 2,4	↑ 5,6	3,0	↑ 1,8 ↓ 1,0
	Změna 2016-2015	↑ 12,2	↓ 1,7	↑ 0,2	2,0	↑ 0,6	↑ 1,5	↑ 4,4	↑ 4,3	3,1	↑ 8,2 ↓ 0,2
	Změna 2016-2014	↑ 27,8	↑ 2,6	↑ 1,0	4,7	↑ 4,3	↑ 2,7	↑ 6,8	↑ 9,9	6,1	↑ 10,0 ↓ 1,2

Legenda

↑ - navýšení pasiva nebo přechod z aktiva do pasiva bilance ve sledovaném období

↓ - snížení pasiva ve sledovaném období

Z uvedeného jsou zřejmé čtyři hlavní zdroje našeho pasiva obchodní bilance, a to sice v obchodě

- s potravinami a živými zvířaty (SITC 0)
- minerálními palivy a mazadly (SITC 3)
- chemikáliemi (SITC 5)
- tržními výrobky tříděnými hlavně dle druhu materiálu – SITC 6
- různými průmyslovými výrobky (SITC 8).

Ve zboží SITC 0 (potraviny a živá zvířata) tradičně převažuje dovoz nad vývozem; za pozitivní jev lze považovat snížení pasiva za rok 2016 proti roku 2015. Stejně tak tradičním nositelem pasiva je třída SITC 3 (uhlí a koks, ropa a ropné výrobky). V posledních dvou letech se do pasiva dostává i třída SITC 5 (chemikálie). K největšímu nárůstu pasiva obchodní bilance došlo ve třídách SITC 6 a 8. Při podrobnějším rozboru třídy 6 je zřejmé, že hlavními zdroji pasivní bilance zde je dovoz měděných tyčí, prutů a profilů, hliníku a jeho slitin tvářených i netvářených a olova včetně jeho slitin netvářených. Mimořádně vysoký byl dovoz břitev a holicích čepelek v roce 2015 a opakovaně v roce 2016. Třída SITC 8 představuje zejména dovoz sedadel (včetně těch přestavitelných na lůžka) i jejich dílů a dřevěného nábytku.

Zajímavý je rozbor třídy SITC 7, kde v níže uvedené tabulce č. 4 figuruje položka „stroje a zařízení k výrobě energie“ (SITC 7) s dovozem v hodnotě přes 13 mld. CZK v r. 2015. Jedná se o dovoz pístových

motorů s vnitřním spalováním pro vozidla a díly k nim. Jsou to tedy subdodávky pro náš vývoz aut.

Celkový závěr

Jaký závěr lze z uvedeného základního rozboru pasiva obchodní bilance učinit pro polskou relaci? Rozhodně není třeba vytvářet na základě tohoto postupně se zvyšujícího pasiva v posledních přibližně 5 letech žádné radikální závěry. Z uvedeného je zřejmé, že značná část pasiva obchodní bilance je vytvářena dovozem tradičních položek. Obchod s komponenty v oblasti automobilového průmyslu (přesněji řečeno zvýšený dovoz těchto komponentů z Polska pro potřeby našich výrobců aut) velmi pravděpodobně způsobil, že největší tradiční zdroj našeho aktiva bilance (třída SITC 7 stroje a zařízení – tj. hlavně silniční vozidla) nestačil vykompenzovat pasivum obchodu ve všech ostatních zbožíových třídách.

Na druhé straně se ovšem zvýšený dovoz komponentů pro automobilový průmysl projeví v jiných teritoriích plusovým saldem díky zvýšenému exportu aut v době konjunktury automobilového průmyslu, takže de facto přispívá k pozitivní obchodní bilanci celého našeho zahraničního obchodu.

Z uvedeného je zřejmé, že není ovšem účelem tohoto článku nabádat naše exportéry k tendenci opouštět perspektivní polský trh a za cenu snížených dovozů vyrovnat stávající pasivum obchodní bilance. Je tomu právě naopak – chtěl bych vyzvat naše vývozce, aby se snažili nalézt existující mezery na trhu našeho severního souseda a zaplnit je právě svými výrobky. Jinými slovy snížit pasivum obchodní bilance aktivní cestou zvýšeného vývozu.

Ostatně vývoj obchodu za první pololetí letošního roku naznačuje, že v meziočném srovnání se daří tento záměr v praxi realizovat.

Ing. Jiří Dorňák,
zástupce ředitele odboru zahraničně ekonomických politik
/ vedoucí oddělení zemí EU, ESVO a západního Balkánu

Zdroje informací:

Český statistický úřad (přeshraniční statistika), grafy – MPO ČR, vlastní výpočty

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Oživení historie měst Svitavy a Strzelin

Reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/15_006/0000101

Vedoucí partner: Středisko kulturních služeb města Svitavy

Partner projektu: Strzeliński Ośrodek Kultury

Projekt se snaží upozornit na společnou historii obou měst, která se podpisem partnerské smlouvy v roce 2015 rozhodla vzájemně spolupracovat v oblasti kultury, sportu a vzdělávání. Za panování císařovny Marie Terezie uprchlo ze Svitavska z náboženských důvodů mnoho evangelíků do exilu. Dostali se i do Strzelina, kde mohli zakládat vesnice a kupovat půdu. A tak kolem Strzelina žije spousta potomků, kteří si svou bohatou historií uvědomují a jsou na ni právem hrdi. Přetrvávají nejenom vesnice založené

fotografové a výtvarníci. Cílem projektu je navázat nové přátelské vztahy a odbourávat sociálně-ekonomické bariéry. Naváží se kontakty mezi oběma partnery a otevrou se nové možnosti vzájemné spolupráce.

První společnou akcí projektu byl počátkem července koncert rockových kapel organizovaný Střediskem kulturních služeb města Svitavy. Společné akce pokračovaly v září, a to koncerty dechových orchestrů. Ty se představily nejprve ve Svitavách a poté

CELKOVÉ NÁKLADY PROJEKTU jsou plánovány na 115.863,07 €, z čehož česká strana počítá s náklady ve výši 76.716,37 € a polská strana 39.146,70 €.

REALIZACE PROJEKTU proběhne v období 1. 4. 2017 – 31. 1. 2019.

a posvěcené vytrvalostí a pevnou vírou. Přetrvávají zde i dávno založené vazby, na které nyní chtějí svitavští a strzelinští opět navázat novou osnovou.

Realizace projektu napomůže řešit nerozvinutý potenciál v oblasti kultury obou partnerů. Aktivita projektu partnerů spočívá v setkávání a prezentaci amatérských umělců různých žánrů. Na společných vystoupeních ve Svitavách i ve Strzelině se představí pěvecké sbory, žáci ZUŠ, dechové orchestry a rockové kapely, divadelní soubory,

následoval jejich koncert v partnerském městě Strzelin. V letošním roce budou společné akce zakončeny v adventním čase koncertem pěveckých sborů.

V příštím roce se mohou milovníci hudby těšit na koncert dechových orchestrů, koncerty učitelů základních uměleckých škol, koncerty žáků základních uměleckých škol a vánoční koncert. V rámci projektu se rovněž uskuteční výstavy amatérských fotografií a výtvarníků.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Společnými aktivitami za lepším partnerstvím

Reg. č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/15_006/0000060

Vedoucí partner: město Ústí nad Orlicí

Partneři projektu: gmina Bystrzyca Kłodzka

Město Ústí nad Orlicí i jeho polský partner, obec Bystrzyca Kłodzka, spolupracují již dlouhou dobu, neboť k tomu mají ideální geografické podmínky a v roce 2019 oslaví 25 let vzájemné spolupráce. Obsahem tohoto projektu jsou setkávání různých cílových skupin organizovaná na české a polské straně hranice, tj. neinvestiční aktivity typu People-to-people, která jsou typickým segmentem programu česko-polské spolupráce. Aktivity projektu jsou zaměřeny na vzájemná poznávání partnerů v oblasti kultury, sportu, environmentální výchovy, školství, výměnu zkušeností a dobré praxe a poměření sportovních schopností a fyzické zdatnosti při sportovních akcích.

Realizace projektu si klade za cíl zvýšit intenzitu, prohloubit a rozšířit spolupráci institucí, komunit i občanů partnerských měst na různých platformách života. Aktivity projektu jsou zaměřeny na několik cílových skupin: pracovníky úřadů, žáky základních škol, členy hasičských sborů, pěveckých sborů, seniory, obyvatele partnerských měst a blízkého okolí. Při společných akcích dojde k vytvoření nových mezilidských kontaktů a trvalých partnerství.

První aktivitou projektu byla akce Den sportu, kterou organizovalo pro občany partnerských měst v březnu 2017 město Ústí nad Orlicí. Účastníci poměřili své sportovní dovednosti v bowlingovém turnaji. Dále byly městem Ústí nad Orlicí uspořádány tyto akce: Kudy z nudy I. – Spolu na kole, dětském hřišti i v učebně – akce určená pro žáky základních škol. Pro hasiče bylo uspořádáno společné námětové cvičení hasičů na téma záchrany při povodních, Hasičská soutěž mužů a žen - O černého výra a v srpnu proběhla Oslava 16. výročí partnerství

mezi SDH Černovír a Starý Waliszów. Polský partner byl v květnu 2017 organizátorem Partnerského hudebního festivalu, akce Rytíři svatého Floriána a v srpnu Slavností úrody po sousedsku. V letošním roce se ještě uskuteční festival pěveckých sborů, adventní koncert, turnaj dětí základních škol v deskových a stolních hrách, dále budou děti jezdit na kolech po cyklostezkách v okolí Ústí nad Orlicí a také budou prezentovat výrobky s vánoční tematikou, které vytvoří při společném workshopu. Senioři se setkali v září při oslavě Mezinárodního dne seniorů.

Akce budou i nadále pořádány na obou stranách hranice i v letech 2018 a 2019. Celkem se uskuteční za dobu realizace projektu téměř pět desítek akcí.

CELKOVÉ NÁKLADY PROJEKTU jsou plánovány ve výši 158.249,10 €, z čehož česká strana počítá s náklady ve výši 76.466,10 € (město Ústí nad Orlicí) a polská strana (gmina Bystrzyca Kłodzka) 81.783 €.

Fyzická realizace projektu proběhne v období od 1. 3. 2017 – 31. 12. 2019.

Fond mikroprojektů v Euroregionu Glacensis

4. kolo výzvy FMP

Termín ukončení pro předložení žádosti o dotaci na mikroprojekty do 4. kola výzvy Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis se blíží! Plánujete-li podat projektovou žádost na mikroprojekt typu B (tzv. partnerský projekt) nebo typu C (tzv. samostatný), která svým zaměřením bude naplňovat aktivity prioritní osy 2 (dotace max. 30.000 EUR) nebo prioritní osy 4 (dotace max. 20.000 EUR), máte čas pro předložení **do úterý 31. 10. 2017**. Euroregionální řídicí výbor, který bude rozhodovat o přidělení dotace na tyto mikroprojekty, bude zasedat dne 23. 2. 2018.

Pokud jste nestihli školení pro žadatele, které Správce FMP pořádal v průběhu září, můžete své projektové záměry ještě osobně zkonzultovat v sídle Euroregionu Glacensis (po předchozí telefonické domluvě).

Aktualizace dokumentace FMP

Upozorňujeme žadatele i konečné uživatele,

že od 1. 8. 2017 byla aktualizovaná Směrnice pro žadatele FMP (CZ i PL verze) a Příručka pro konečné uživatele FMP (pouze CZ verze). Žadatelé, kteří budou předkládat své projektové žádosti do 4. kola výzvy, i koneční uživatelé, kteří již realizují mikroprojekty, jsou povinni řídit se aktuální dokumentací a používat aktuální formuláře, které jsou ke stažení na www.euro-glacensis.cz pro české žadatele a na www.euroregion-glacensis.ng.pl pro polské žadatele.

Realizace mikroprojektu

Během předchozích 3 kol výzvy jsme v rámci Fondu mikroprojektů podpořili již 125 mikroprojektů na české i polské straně Euroregionu Glacensis. Většina těchto mikroprojektů je nyní v realizační fázi. Na co byste jako konečný uživatel neměli zapomenout při realizaci?

Především je třeba:

- zasílat Správci FMP **pozvánky** na aktivity realizované v rámci projektu (nejpozději 7 kalendářních dní před termínem akce)

- případné **změny projektu** bezodkladně oznámit Správci, případně požádat o schválení změny
- dodržovat veškerá **propagační opatření a pravidla publicity** – zde je nezbytné také dodržet požadované náležitosti pro barevné provedení loga, používání fontů písma, pravidla pro umístění loga a velikost loga – vzhledem k náročnosti podmínek doporučujeme konzultovat správnost zvolených propagačních opatření se Správcem FMP
- v případě **zadávaní veřejných zakázek** s předpokládanou hodnotou nad 400.000,- Kč bez DPH platí pro české konečné uživatele povinnost zasílat emailem zadávací dokumentaci ke kontrole Správci, a to před samotným vyhlášením zadávacího řízení
- stejně jako u předložení projektové žádosti i kontrola vyúčtování mikroprojektu včetně veškeré oficiální komunikace bude probíhat přes **monitorovací systém MS2014+**

Kde všude pomohly prostředky z Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis?

Mikroprojekt CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0000722 s názvem „Hudba s vůní tulipánů“, obec Bílá Voda - „koncert v rámci Brossmannova festivalu duchovní hudby“

Mikroprojekt CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0000367 s názvem „Přátelství bez hranic“, gmina Kondratowice - „prezentace české kuchyně v Kondratowicích“

Vydává Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Česká republika ve spolupráci se Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polsko

Registrováno MK ČR E 16575

Redakce pro českou část – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz

Redakce pro polskou část – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Grafický design a předtisková příprava: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou

Tisk: Tiskárna V&H Print Hlávko, Nové Město nad Metují